

Evaluatie Werkbaarheidscheques en Verhoging KMO-Portefeuille – Oktober 2019

Deze nota biedt de basis voor een evaluatie van de maatregelen ‘Werkbaarheidscheque’ en ‘Verhoging KMO-Portefeuille’ binnen het actieplan Werkbaar werk ‘Samen een versnelling hoger voor werkbaar werk’.

OVERZICHT:

1. Situering
2. Overzicht ingediende en goedgekeurde voorstellen ‘Werkbaarheidscheque’ en ‘Verhoging KMO-Portefeuille’
3. Overzicht subsidies goedgekeurd en uitbetaald
4. Overzicht erkende dienstverleners KMO-P waarmee projecten samenwerken
5. Gekozen foci
6. Suggesties en geleerde lessen

1. Situering

Op 14 december 2018 sloten de Vlaamse regering en Vlaamse sociale partners een akkoord over de principes en actielijnen voor een gezamenlijke aanpak van werkbaar werk. Het resultaat is het Actieplan werkbaar werk “Samen een versnelling hoger voor werkbaar werk”. De Vlaamse regering en Vlaamse sociale partners zetten zo hun schouders onder meer werkbaar werk. Via dit gezamenlijk gedragen actieplan werkbaar werk zetten we het thema verder op de agenda en inspireren en ondersteunen we werkgevers, werknemers, zelfstandig ondernemers, ondernemingen, organisaties en sectoren.

Om een versnelling hoger te schakelen, zetten we in op drie doelstellingen:

- Kennis blijvend opbouwen en maximaal ontsluiten,
- Alle actoren enthousiasmeren,
- Iedereen aanzetten tot actie (“met z’n allen aan de slag”).

Deze doelstellingen vormen de kapstok van dit actieplan; concrete acties worden geclusterd volgens deze drie doelstellingen.

Binnen de derde doelstelling “met z’n allen aan de slag” wensen we de betrokken actoren aan te zetten tot actie. We wensen ondernemingen aan te moedigen om werkbaar werk in kaart te brengen. Hiertoe lanceren we tijdelijk (gedurende 3 jaar) een werkbaarheidscheque waarmee ondernemingen een scan kunnen aankopen en/of begeleiding inkopen met als doel de werkbaarheid in de organisatie in kaart te brengen, een actieplan op te stellen, en/of veranderingen in werkbaarheid op te volgen.

Voor ondersteuning bij het uitvoeren van acties kunnen ondernemingen desgewenst terecht bij bestaande kanalen (KMO-Portefeuille, ESF oproepen). Voor bedrijven die hun plafond binnen de KMO-Portefeuille bereikt hebben, staan we ook tijdelijk een verhoging toe tot maximum 5.000 EUR voor acties rond werkbaar werk.

Er wordt jaarlijks voorzien om het instrument van de cheques, alsook de besteding van de middelen, te evalueren door de Vlaamse Regering en de Vlaamse sociale partners. Dit was zo voorzien in het Actieplan en zal ook zo door het departement WSE opgenomen worden.

Beide maatregelen werden besproken op een IKW op 12 februari 2019 en voorgelegd aan de sociale partners op 14 februari 2019. Beide maatregelen werden gelanceerd op 7 mei 2019 en lopen tot 6 december 2019.

Hierbij geven we ook de modaliteiten van de werkbaarheidscheque mee.

- De werkbaarheidscheque is beschikbaar voor alle ondernemingen uit de profitsector (zowel grote organisaties als KMO's). Organisaties uit de publieke sector en bedrijven uit de social profit kunnen momenteel geen aanspraak maken op deze maatregel.
- Met deze cheque kunnen ondernemingen:
 1. een meting of scan aankopen om de werkbaarheidsgraad in de organisatie in kaart te brengen
 2. en/of begeleiding inkopen bij het uitvoeren van een scan/meting,
 3. begeleiding kan ook inhouden
 - i. rapporteren over de werkbaarheid
 - ii. opstellen van een werkbaarheidsplan, toekennen van een prioritering aan de maatregelen of verbeterprojecten opgenomen in dit plan
 - iii. monitoring en opvolging van de veranderingen op het vlak van werkbaar werk

De onderneming moet zich tevens engageren om maatregelen en/of verbeterprojecten uit te voeren die voortvloeien uit de analyse of begeleiding.

Het uitvoeren van de verbeteracties kan niet gefinancierd worden binnen de werkbaarheidscheque.

- Een onderneming kan de cheque maximaal 3 maal aanvragen, voor een maximale subsidie van 10.000 EUR per onderneming.
- Er moet een minimale private cofinanciering voorzien worden van 40% van de kosten.
- Er dient verplicht samengewerkt te worden met een erkende dienstverlener van de KMO-Portefeuille.

2. Overzicht ingediende en goedgekeurde voorstellen 'Werkbaarheidscheque' en 'Verhoging KMO-Portefeuille'

Op heden (21/10/2019) werden er 43 werkbaarheidscheques aangevraagd, waarvan 25 projecten werden goedgekeurd en 18 projecten nog in beslissing zijn.

In het kader van de Verhoging KMO-P werden 3 aanvragen ingediend, waarvan 2 projecten reeds werden goedgekeurd en 1 project nog in beslissing is.

Voor beide maatregelen kunnen nog aanvragen worden ingediend tot en met 6 december 2019. Momenteel ontvangen we dagelijks nieuwe aanvragen, voornamelijk in het kader van de werkbaarheidscheques. Tegen 6 december zal het aantal dus zeker nog verder toenemen.

Gelieve hierbij het overzicht van de projecten te willen vinden, samen met de nacecode of sector waarin de organisaties actief zijn.

465-466_Overzicht%20projecten.xlsx

3. Overzicht subsidies goedgekeurd en uitbetaald

Als we rekening houden met de piste dat de ingediende voorstellen die nog in beslissing zijn allemaal positief beslist worden, wordt voor beide maatregelen tot op heden samen een subsidie vastgelegd van +/- 183.500 EUR.

Projecten binnen beide maatregelen dienen ten laatste 8 maanden na hun aanvraag een rapport met hun kosten in te dienen. Binnen de Verhoging KMO-P dienen alle kosten gemaakt te worden in 2019. Voor 2 projecten binnen de Werkbaarheidscheque werd reeds een afrekening ingediend. In het kader van 1 project werd reeds 2.677,50 EUR aan Vlaamse middelen uitbetaald.

Gelieve hierbij het overzicht te willen vinden van de vastgelegde middelen per project.

465-466_Overzicht%20middelen%20WBC_D

4. Overzicht erkende dienstverleners KMO-P

Projecten binnen beide maatregelen zijn verplicht om samen te werken met een erkende dienstverlener KMO-Portefeuille.

Uit het overzicht kunnen we vaststellen dat er momenteel met 19 verschillende dienstverleners wordt samengewerkt.

Het betreft volgende dienstverleners:

- Mint Europe (11 keer geselecteerd)
- Footsteps Group (5 keer geselecteerd)
- PMO (5 keer geselecteerd)
- Edeps (4 keer geselecteerd)

Volgende dienstverleners werden telkens door minder dan 3 projecten geselecteerd:

- Inclusium
- Grow for it
- Bofisc
- Comma
- ready2improve
- School For Coaching
- Talent
- Vlerick Business School
- Advisory Services
- HERMAN KENENS
- Securex
- Blauwvoet
- Veltion
- Branded Careers
- JM-Consult

Gelieve hierbij het overzicht te willen vinden van de geselecteerde erkende dienstverlener per project.

465-466_Overzicht%20erkende%20dienstve

5. Gekozen Foci

Van de 43 projecten in het kader van de werkbaarheidscheques kozen 42 projecten voor het aankopen van een meting/scan. 24 projecten kozen voor het opmaken van een actieplan in combinatie met een andere focus en 15 projecten kozen voor het opvolgen/monitoren van verbeterprojecten, ook in combinatie met een andere focus.

Het overgrote deel van de projecten koos voor een combinatie van de aankoop van meting/scan en de opmaak van een actieplan (11 projecten) en 12 projecten kozen voor een combinatie van de aankoop

van een meting/scan, de opmaak van een actieplan en het opvolgen en monitoren van verbeterprojecten.

In het kader van de Verhoging KMO-P wordt telkens gekozen voor acties werkbaar werk. 2 projecten duiden alle componenten aan (motivatie, stress, leermogelijkheden en werk-privé balans) en 1 project voert acties uit in het kader van motivatie.

Gelieve hierbij het overzicht te willen vinden van de gekozen foci per project.

465-466_Overzicht%2
0Focussen.xlsx

6. Evaluatie vanuit sociale partners en werkveld

Vanuit de evaluatie met sociale partners en werkveld komen vaak volgende vragen:

- In het kader van de verplichte bevraging psychosociale risico's door elke werkgever wordt vaak de vraag gesteld of deze bevraging ook gefinancierd kan worden met middelen van de werkbaarheidscheque. Momenteel is dit niet mogelijk gezien de bevraging rond de psychosociale risico's momenteel uitgesloten is van financiering met middelen van de cheques.
 - o Advies WSE:
 - Vanuit de sociale partners komt het advies om de bevraging in het kader van de psychosociale risicoanalyse te financieren in het kader van de cheque maar dit kan niet het enige zijn, de bevraging moet breder gaan dan enkel de psychosociale risico's. Deze risico's in kaart brengen zijn echter relevant als de onderneming wil werken aan werkbaar werk. Hierbij kunnen wij ons als departement aansluiten. De huidige beperking maakt de maatregel inhoudelijk complex en biedt bovendien onzekerheid voor de indiener daar psychosociale risico's erg breed kunnen opgevat worden. Het weerhoudt veel bedrijven vandaag tot indiening. Wij oordelen dat deze relatief beperkte aanpassing een grote impact zal hebben op de vraag. Als dienst zijn wij klaar om dit te kunnen opvangen.
- De werkbaarheidscheque is enkel bedoeld voor organisaties binnen de profit sector. Vaak komt de vraag terug of ook organisaties binnen de social profit gebruik kunnen maken van de cheque.
 - o Advies WSE:
 - Wij hebben voor deze maatregel volop ingezet op automatisering van het aanvraagstelsel, waardoor wij in staat zijn om een veel grotere vraag op te vangen dan dat vandaag binnen komt. Anderzijds laat ook het budget een verruiming toe van de organisaties die in aanmerking komen. Er wordt dan ook geadviseerd om organisaties uit de social profit toe te laten om werkbaarheidscheques aan te vragen. Dit sluit aan bij het advies van de sociale partners gezien dit initieel zo overeengekomen was in het tripartite overleg.
- Organisaties moeten verplicht samenwerken met een erkende dienstverlener van de KMO-Portefeuille. Vaak wordt de vraag gesteld of we dienstverleners kunnen adviseren die specifiek onderlegd zijn in de thematiek van werkbaar werk en die expertise hebben op het

vlak van het in kaart brengen van werkbaarheidsproblemen en het opmaken van een actieplan.

- Advies WSE:
 - Wij doen als departement WSE zelf geen audit op dienstverleners in het kader van deze maatregel. Het zal naast de kwaliteitsvereisten van de KMO-P moeilijk zijn om op een objectieve manier te bepalen welke dienstverleners geschikter zijn dan andere. Het is voor ons niet mogelijk om hierop in te gaan.
- Momenteel is de werkbaarheidscheque voorzien ter financiering van:
 - de aankoop van een meting of scan om de werkbaarheidsgraad in de organisatie in kaart te brengen
 - en/of het inkopen van begeleiding bij het uitvoeren van een scan/meting
 - begeleiding kan inhouden:
 - i. rapporteren over de werkbaarheid
 - ii. opstellen van een werkbaarheidsplan, toekennen van een prioritering aan de maatregelen of verbeterprojecten opgenomen in dit plan
 - iii. monitoring en opvolging van de veranderingen op het vlak van werkbaar werk

De onderneming moet zich tevens engageren om maatregelen en/of verbeterprojecten uit te voeren die voortvloeien uit de analyse of begeleiding. Het uitvoeren van de verbeteracties kan echter niet gefinancierd worden met middelen binnen deze oproep. Een suggestie voor herziening van de maatregel kan tevens het financieren van acties, voortkomend uit het actieplan, inhouden.

- Advies WSE:
 - Wij adviseren om geen acties toe te laten binnen de werkbaarheidscheque. Dit zal enerzijds overlap tussen maatregelen veroorzaken met het risico op dubbelfinanciering. We zullen vanuit de afdeling ESF & Duurzaam ondernemen bedrijven moeten uitsluiten van bepaalde ESF-oproepen, wanneer zij gelijkaardige acties doen binnen de werkbaarheidscheque. Anderzijds denken wij dat het zinvol is om de werkbaarheidscheque als thermometer te gebruiken, die bedrijven toelaat op een laagdrempelige manier de relevantie van werkbaar werk aan te tonen. Vervolgens kan dan worden toegeleid naar andere maatregelen waarin men vervolgens wel acties kan nemen. Deze maatregelen zijn dan de KMO-P, maar ook de nieuwe ESF-oproepen die we volop aligneren binnen het actieplan Werkbaar werk.
 - De afdeling ESF & Duurzaam Ondernemen heeft afgelopen zomer een overheidsopdracht gelanceerd waarbij op zoek gegaan wordt naar een 5-tal HR dienstverleners die trajecten zullen aanbieden aan kleine en middelgrote organisaties met betrekking tot de verbetering van hun HRM processen. Het doel daarvan is het verhogen van de werkbaarheid om zo uiteindelijk het individueel werknemerswelzijn te verbeteren. Bedrijven die acties wensen op te zetten in het kader van werkbaar werk kunnen zich melden bij de afdeling ESF & Duurzaam ondernemen, waarbij deze kunnen doorverwezen naar de geselecteerde HR dienstverleners. Deze overheidsopdracht betreft een raamovereenkomst en gaat van start op 1 januari 2020. Deze opdracht zal begin 2020 bekend gemaakt worden via diverse communicatiekanalen.
 - Daarnaast zal er nog een oproep rond Leiderschap en Anders organiseren, beiden met als doelstelling de bevordering van acties rond werkbaar werk, worden gelanceerd in het voorjaar van 2020.

- Bedrijven die in aanmerking komen, kunnen tot drie maal beroep doen op de werkbaarheidscheque. Regelmatig komt de vraag over de onzekerheid van een verlenging van de maatregel. De cheque kan immers maar aangevraagd worden tot 6 december 2019.
 - o Advies WSE:
 - Wij adviseren om hier snel duidelijkheid in te geven en de maatregel direct voor 2 jaar te verlengen tot en met december 2021. Dit wordt ondersteund vanuit de sociale partners.
 - Het vorige kabinet was het idee genegen om de subsidie in jaar 3 te verlagen tot 40%, om bedrijven zo aan te moedigen hier snel gebruik van te maken.
 - Wij adviseren om dit nog niet vast te leggen, maar om de mogelijkheid open te laten dat de subsidie verlaagd wordt in het laatste jaar. De besteding van de middelen binnen deze maatregel is vandaag nog niet erg hoog door de beperkte looptijd van de maatregel in 2019. Bijkomend heeft de onduidelijkheid over een eventuele verlenging van de maatregel er toe geleid dat organisaties twijfelden om een cheque aan te vragen. Hierdoor is er een lagere besteding van de middelen dan verwacht en lijkt er nog geen noodzaak tot het inbouwen van een degressiviteit nog niet aan de orde voor 2020.

- Vraag naar duidelijke en krachtige communicatie
 - o Advies WSE:
 - Vanuit het Departement vinden wij een duidelijke en krachtige communicatie een goed idee om de maatregelen verder te verspreiden en bekendheid te geven. Belangrijk is dat dit een gezamenlijke strategie is tussen de sociale partners en het Departement WSE.